

Här lär sig hundar at

En godbit när intresset riktas mot ”rätt” vittring och ingenting alls när vargvittring undersöks får hunden på rätt spår

Jämthunden Stina och hennes matte Ingela Lindström från värmländska Lindfors var ett team som snabbt fick flyt i träningsmomenten. Här får Stina belöning för visat intresse för bytesdjurvittringen, i detta fall älg.

Att göra hundar vargrena är betydligt enklare än att träna upp minhundar

”Vargrena” hundar – är det något som kan minska risken vid jakt med lös hund? Det tror i alla fall forskaren Jens Karlsson vid Viltskadecenter. Och att det utan större problem går att göra jakthundar ”vargrena” i den bemärkelsen att intresset för vargspår överskuggas av intresse för bytesdjurspår, det är personalen vid Hundcampus helt övertygade om.

I det tidigare SKF-huvudkontoret i Hällefors bor och driver Lars Fält, Lennart Wetterholm och Tobias Gustavsson företaget Hundcampus. Alla har gedigna kunskaper och lång erfarenhet av att arbeta med hundar i olika sammanhang. Lars är biolog och etolog och har varit verksam vid Hundskolan i Sollefteå. Lennart var tidigare chef

för Försvarets hundtjänst. Tobias, som mest håller i ”vargren-utbildningen”, är biologistuderande och har lång erfarenhet av att arbeta med hundar. Totalt har företaget sex heltidsanställda.

Anläggningen har imponerande dimensioner med en sammanlagd lokalyta på 3000 kvadratmeter och inrymmer flera utbildningslokaler, laboratorier, mäss samt boendemöjligheter. Men företaget bedriver inte bara verksamhet vid anläggningen i Hällefors utan åker ofta ut runtom i landet och även utomlands och håller kurser. Verksamheten bygger på idén att hundar kan lära sig det mesta om man använder rätt metoder.

– Att göra hundar vargrena är betydligt enklare än att träna upp minhundar, säger Tobias överty-

gande. Men tro inte att vi menar att det alltid är hunden som söker upp vargen, men hunden är den enda part vi kan jobba med.

I företagets kurskatalog finns sedan tidigare en ettårig kurs i etologi, kurser i vardagslydnad, problemhund, mental träning, svampsök, skydd, antijakt och specialsökutbildning. Från och med denna vinter har företaget börjat utbilda hundar för att dessa inte skall följa vargspår.

Bakgrunden är de försök som Jens Karlsson har genomfört med hundar som fått korsa vargspår och vars beteende sedan noterats och sammanställts i en rapport. Försöken visade att cirka hälften av hundarna intresserade sig för vargspår och en tredjedel följde spåren i minst hundra meter, där försöken

t inte nosa upp varg

pår i jaktmarkerna. En ny utbildning vid Hundcampus i Hällefors tränar jakthundar att hålla sig borta från varg.

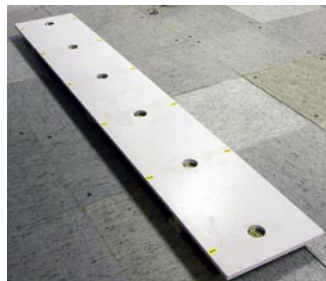

Corro som är en Slovensky Kopov skall jaga vildsvin. Här får han godis ur sin husse Karl Bergs hand när han visat sig intresserad för vildsvinsdoften. I Corros hemtrakter kring Stockholm är vildsvin ett vanligt jaktbyte.

avbröts. Med dessa erfarenheter inledde Jens arbetet med att få till stånd försök att avvänja varg-intresserade hundar och tillstånd söktes för att få använda elektriska dressyrhalsband. En tänkt metod som fick en hel del kritik när planerna blev kända. Det var i samband med detta som företaget Hundcampus hörde av sig till Jens och menade att de hade en bättre metod att erbjuda som bygger på ett belöningssystem. När hunden gör rätt får den omgående belöning. Nu är den verksamheten igång.

– Risken med bestraffningsmetoden är att det kan skapa ett aggressivt beteende mot objektet, i detta fall vargdoft om den ger en obehaglig upplevelse för hunden, förklarar Tobias. Hunden kan också förknippa vargdoften med hund och då få ett aggressivt besvärligt beteende mot andra hundar eftersom hundar är generalister.

Ägarna till de hundar som vid Jens försök visade intresse för vargspår erbjöds att kostnadsfritt få delta i en veckoslutskurs där Viltskadecenter betalade kursav-

Träningsrampen med sina försänkta hål där burkar med vittring placeras. Ett träningsredskap som lätt kan tillverkas av var och en.

giften. Runt 40 jägare har anmält sitt intresse och den lördag i februari då Våra Rovdjur besökte träningsanläggningen deltog tio jägare, fyra kvinnor och sex män med olika hundraser och olika jaktinriktning. Där fanns älg- och rådjurshundar men också hundar för vildsvin- och fågeljakt.

HUNDCAMPUS HAR EN ”vittringsbank” som består av en typ av små runda ”bomullspads” som har varit applicerade på olika djur och dragit åt sig vittring av dessa. Just vargvittringen har man fått genom att sätta pads på vargar under sövningsmomentet vid märkningstillfällena och som man nu använder i träningen av hundar. Tobias berättar att en hund känner vittringen på en mer än tio år gammal preparerad pad.

När man skall vänja hundar av med att lockas av vargvittring, eller ”släcka ur” det beteendet, som man säger på Hundcampus, så läggs vargvittringspads i några burkar med ett lufthål i locket och vittring av det djur man vill att hunden skall intressera sig för läggs i andra burkar. Sedan ställs burkarna ner i håligheter i en avlång ramp och hundägarna får veta var vargvittring finns och i vilka burkar den vittring finns, till exempel av hare, som man vill att hunden skall intressera sig för. Därefter görs hunden uppmärksam på att det finns vitt-

ring på rampen och leds sedan i koppel över burk efter burk. Om och när hunden intresserar sig för vargdoften händer inget och man går vidare. Men när den intresserar sig för harvittringen belönas den omgående med något riktigt godis. Det skall upprepas gång på gång och när den inte reagerar på annat än det önskade så är man en god bit på väg.

– Hundarna lär sig att den ena doften, hardoft, ger belöning, och att den andra, vargdoft, ger ingenting. Då går motivationen upp för hare och ner för varg, förklarar Tobias. Hundar går alltså utmärkt att motivationsmodulera. Bestraffningsmetoden med dressyrhalsband bygger på att enbart sänka motivationen för en sak, och då måste detta kompletteras med ett motivationshöjande inslag för att nå samma effekt.

”Hundarna lär sig att den ena doften ger belöning och att vargdoft ger ingenting.”

För en del kursdeltagare går det bra direkt och hunden förstår vad den ska göra, medan andra hundar är lite för splittade denna första dag i den nya laboriemiljön. Vid dessa kurstillfällen genomförs träningsmomenten uteslutande inomhus. Kursdeltagarna får med sig vittringspads efter avslutad kurs så att träningen kan fortsätta hemmavid. Nästa vinter så görs återigen försöken med att låta dessa hundar korsa vargspår. Då kan man se om träningen buri frukt och få ett facit på om metoden är lyckad.

**TEXT OCH FOTO:
UFFE STRIDBERG**

Hundcampus ägare, från vänster Lars Fält, Tobias Gustavsson och Lennart Wetterholm, driver tillsammans med ytterligare tre heltidsanställda en verksamhet med fokus på hundar och hundars beteende.